

Anoia

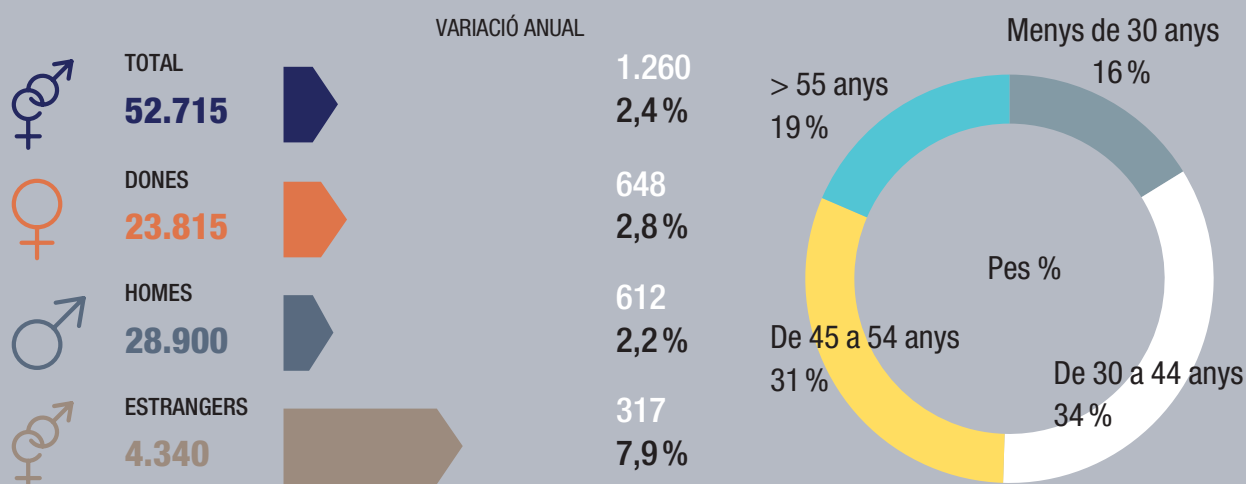

Resum executiu

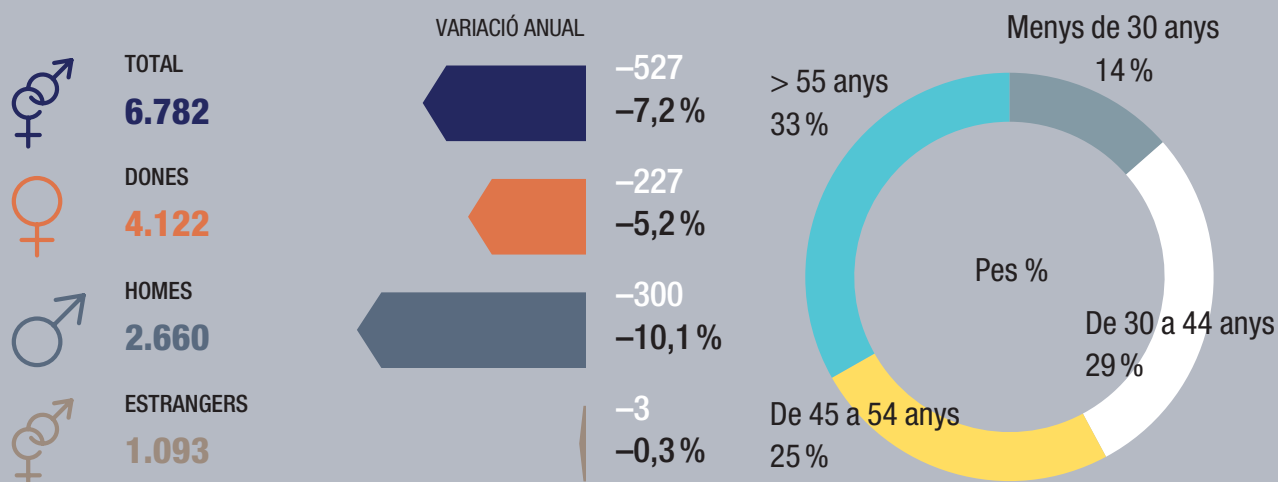
L'evolució socioeconòmica de l'Anoia durant l'any 2022 ha estat positiva en tots els indicadors analitzats, però presenten un comportament diferenciat respecte a la província segons l'indicador. L'atur, que cau el $-7,2\%$, registra una de les davallades més destacades entre les comarques barcelonines. Ha estat especialment rellevant entre els homes ($-10,1\%$) i entre les persones amb nacionalitat estrangera ($-8,4\%$). Els grups d'edat on s'ha registrat un descens més marcat han estat els centrals, de 45 a 54 anys ($-10,0\%$) i de 30 a 44 anys ($-9,8\%$). La taxa d'atur s'ha reduït fins a l' $11,4\%$, però continua sent la més elevada de la província.

L'ocupació registrada resident a la comarca creix el $2,4\%$ ($2,6\%$ provincial), destacant les persones amb nacionalitat estrangera ($7,9\%$) i el grup d'edat més avançada, de 55 anys i més ($6,2\%$). L'Anoia destaca entre totes les comarques de la demarcació com la que més creix en llocs de treball ($3,6\%$), especialment pel treball assalariat. L'increment més notable s'ha produït en el subsector dels serveis socials amb allotjament. Mentrestant, el nombre d'empreses decau sensiblement, el $-0,3\%$.

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2022

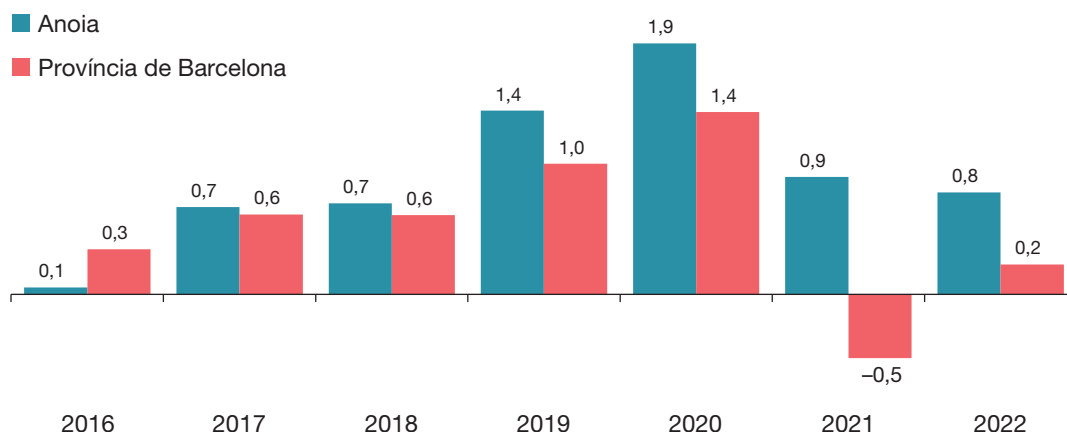
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2022

La comarca de l'Anoia, amb una superfície de 866,3 km², representa l'11,2 % del conjunt de la demarcació de Barcelona, i està integrada per 33 municipis d'una superfície mitjana de 26,3 km². Igualada n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2016-2022 (en percentatge)

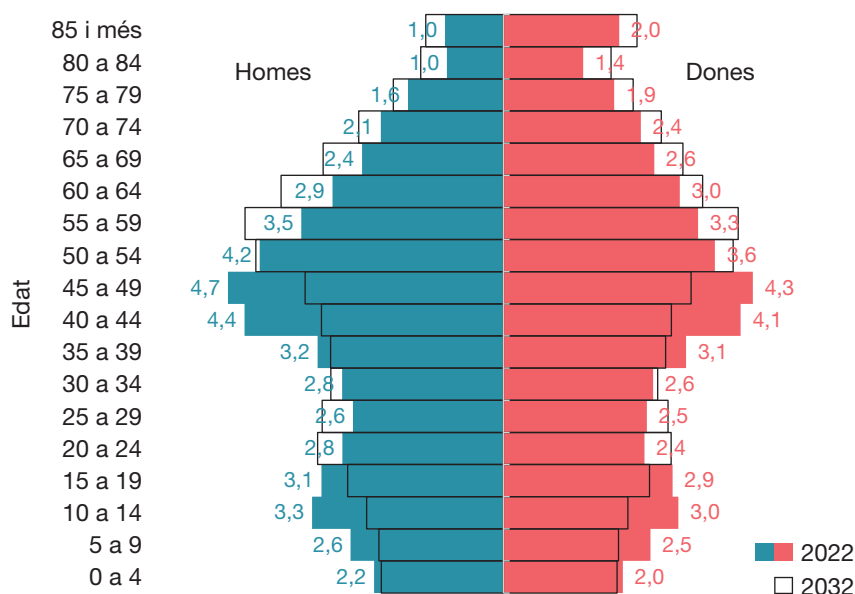

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

L'Anoia compta amb 125.065 **habitants** segons el padró de 2022, el 0,8 % més que l'any 2021, novament el tercer increment en importància a la demarcació després del Garraf i el Moianès. Entre els grans grups, disminueix el nombre de persones menors de 16 anys (-1,2 %), que contrasta amb l'augment de persones entre 16 i 64 anys (1,0 %), i sobretot de les persones majors de 64 anys (2,0 %). El volum de la població estrangera pràcticament no ha variat respecte al 2021 (0,0 %), però destaquen les variacions de persones amb nacionalitat pakistanesa (-7,0 %) i uruguaiana (14,3 %). Vint-i-quatre municipis de la comarca guanyen població el darrer any 2022, destacant: la Torre de Claramunt (114), Masquefa (121) i Piera (376). Els altres nou municipis perden població, especialment a Igualada (-108).

Gràfic 2

Piràmide d'edats de l'Anoia 2022-2032 (en percentatge)

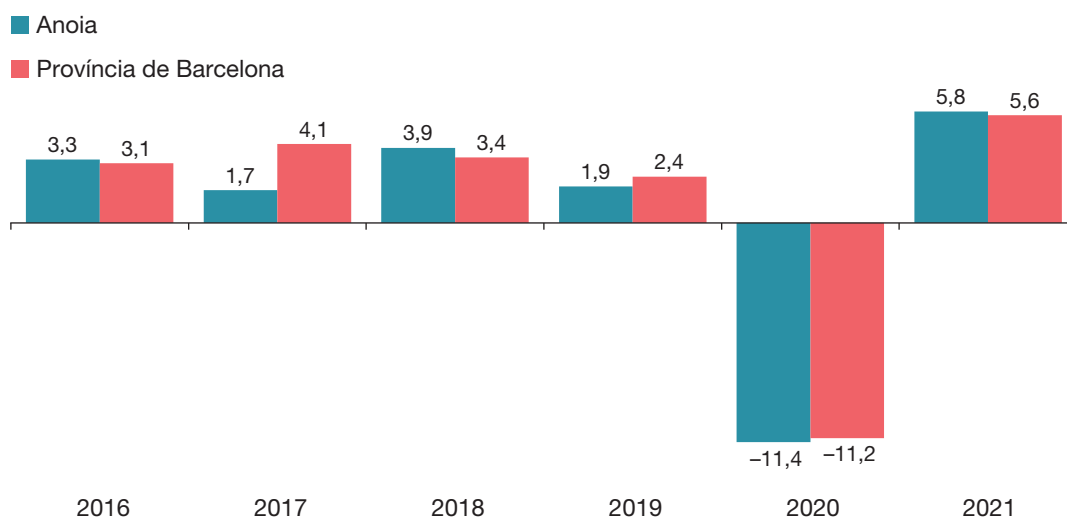

L'Anoia es mostra com una de les comarques més dinàmiques en termes demogràfics i es consolida com la tercera comarca amb un creixement més intens de la demarcació de Barcelona.

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

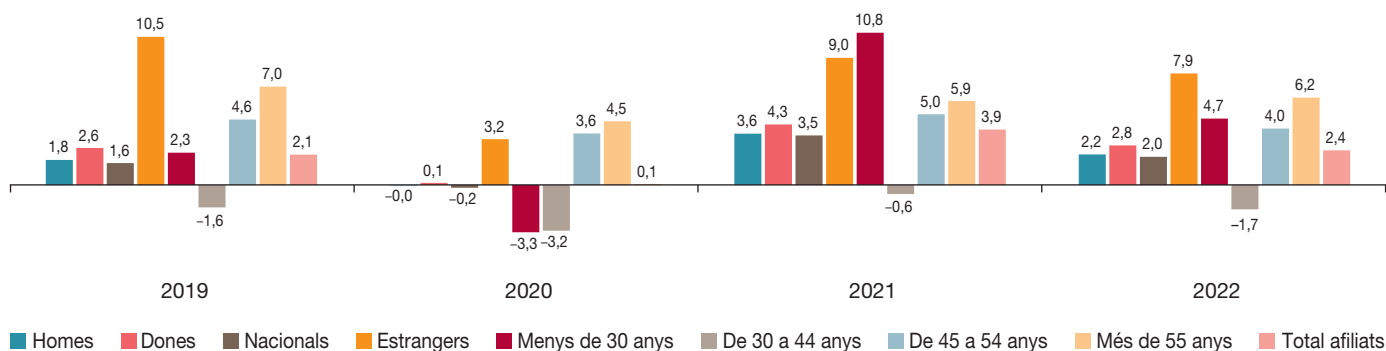
Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2022

La comarca de l'Anoia creix el 2,4 % en termes d'ocupació registrada, lleugerament per sota del conjunt de la província (2,6 %).

L'*Anuari econòmic comarcal 2022*, de BBVA, recull que el **VAB** de la comarca per a l'any 2021 ha avançat el 5,8 % respecte a l'any anterior (vegeu el gràfic 3). Pel que fa a l'**ocupació registrada** de la població resident a l'Anoia l'any 2022 (vegeu gràfic 4), experimenta un augment del 2,4 %, lleugerament per sota del conjunt de la província (2,6 %). Creix especialment l'ocupació entre les persones de nacionalitat estrangera (7,9 %) i, per grups d'edat, entre les persones de 55 anys i més (6,2 %). Tan sols es dona un retrocés en el grup d'edat de 30 a 44 anys (-1,7 %). L'any finalitza amb un total de 52.715 persones ocupades, 1.260 més que l'any 2021.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Anoia (en percentatge)

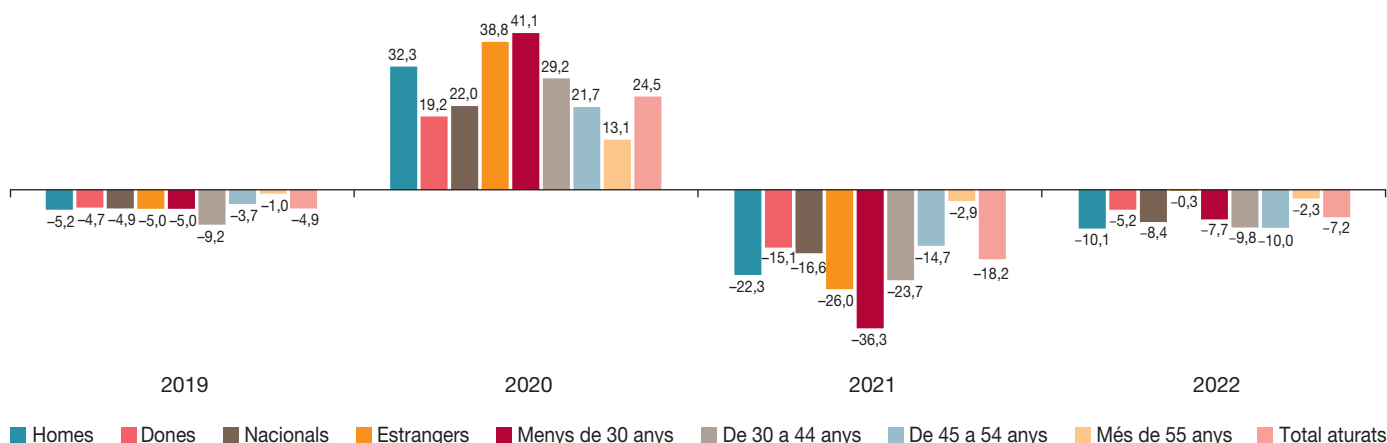
Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

Al final de l'any 2022, l'atur registrat (vegeu el gràfic 5) és inferior al d'un any abans, en termes absoluts s'ha reduït en 527 persones, deixant la xifra final en 6.782 persones aturades. La caiguda ha suposat una variació interanual del $-7,2\%$, una de les més significatives d'entre les comarques barcelonines, i per sobre del conjunt de la província ($-4,3\%$). La taxa d'atur és de l' $11,4\%$, que es manté com la taxa més elevada d'entre totes les comarques de la província ($9,3\%$).

Segons el sexe, es repeteix el patró de l'any anterior, amb una davallada més intensa entra els homes ($-10,1\%$) que entre les dones ($-5,2\%$). La reducció de l'atur és pràcticament imperceptible entre la població amb nacionalitat estrangera ($-0,3\%$), i molt més marcada entra la població nacional ($-8,4\%$). Tots els grups d'edat han experimentat un descens de l'atur, especialment el grup de 45 a 54 anys ($-10,0\%$) i el de 30 a 44 anys ($-9,8\%$). El descens també és generalitzat en tots els grans sectors d'activitat, encapçalats per la reducció en termes absoluts dels serveis (-390) i de l'agricultura en termes relatius ($-28,3\%$).

Gràfic 5

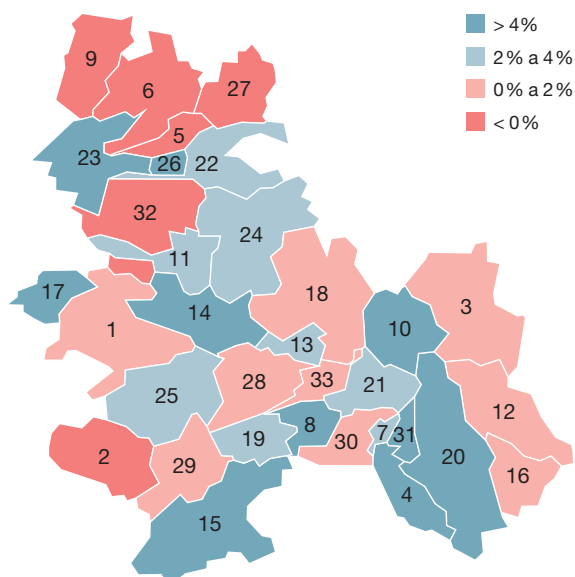
Taxes de variació interanual de la població aturada registrada. Anoia (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació de la població ocupada registrada. Anoia, 2022 (en percentatge)

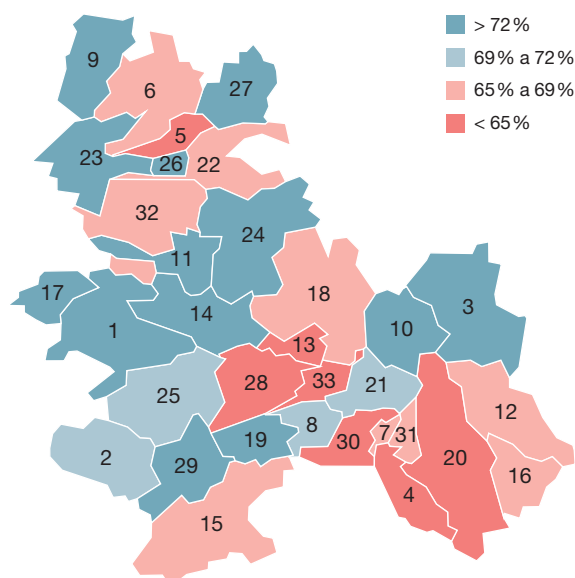

L'atur registrat es redueix de forma significativa a l'Anoia ($-7,2\%$), però no evita que continuï sent la comarca amb una taxa d'atur més elevada dins la província ($11,4\%$).

Mapa 2

Taxa d'ocupació registrada.
Anoia, 2022

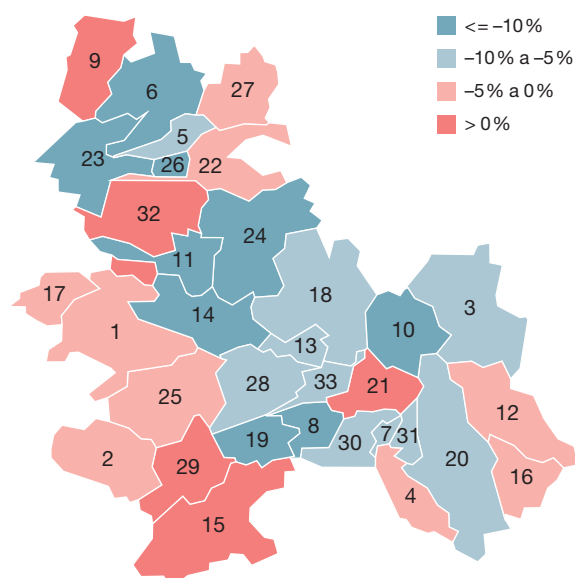
(en percentatge)

Mapa 3

Variació anual de l'atur registrat.
Anoia, 2022

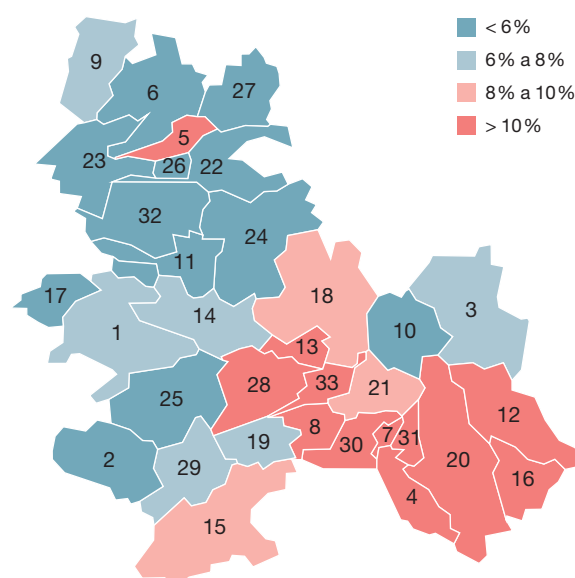
(en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat.
Anoia, 2022

(en percentatge)

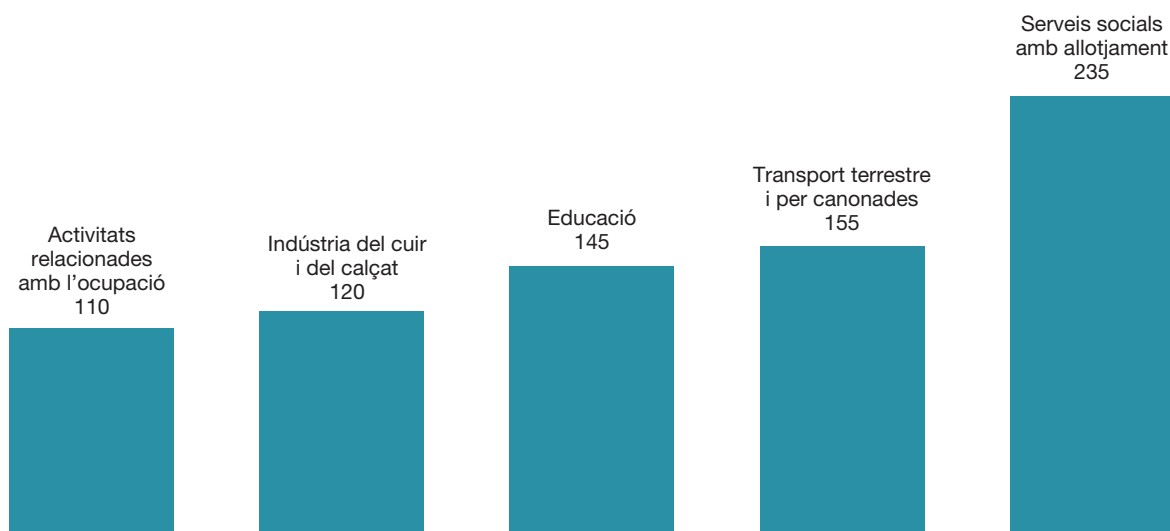

26 municipis dels 33 guanyen persones ocupades, i més de la meitat presenten una taxa d'ocupació superior al 70%. La disminució de l'atur s'ha estès en 23 municipis, però encara en queden 5 amb una taxa d'atur igual o superior al 12%.

1 Argençola	18 Òdena
2 Bellprat	19 Orpí
3 Bruc (E)	20 Piera
4 Cabrera d'Anoia	21 Pobla de Claramunt (La)
5 Calaf	22 Prats de Rei (Els)
6 Calonge de Segarra	23 Pujalt
7 Capellades	24 Rubió
8 Carme	25 Sant Martí de Tous
9 Castellfollit de Riubregós	26 Sant Martí Sesgueioles
10 Castellolí	27 Sant Pere Sallavinera
11 Copons	28 Santa Margarida de Montbui
12 Hostalets de Pierola (Els)	29 Santa Maria de Miralles
13 Igualada	30 Torre de Claramunt (La)
14 Jorba	31 Vallbona d'Anoia
15 Llacuna (La)	32 Veciana
16 Masquefa	33 Vilanova del Camí
17 Montmaneu	

Gràfic 6

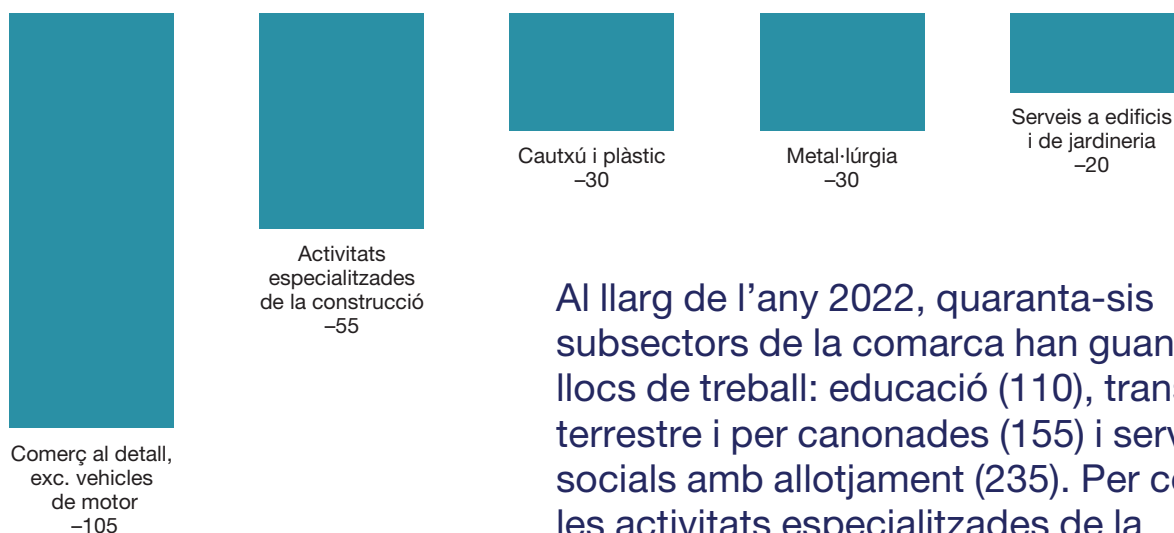
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball. Anoia, 2022 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball. Anoia, 2022 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

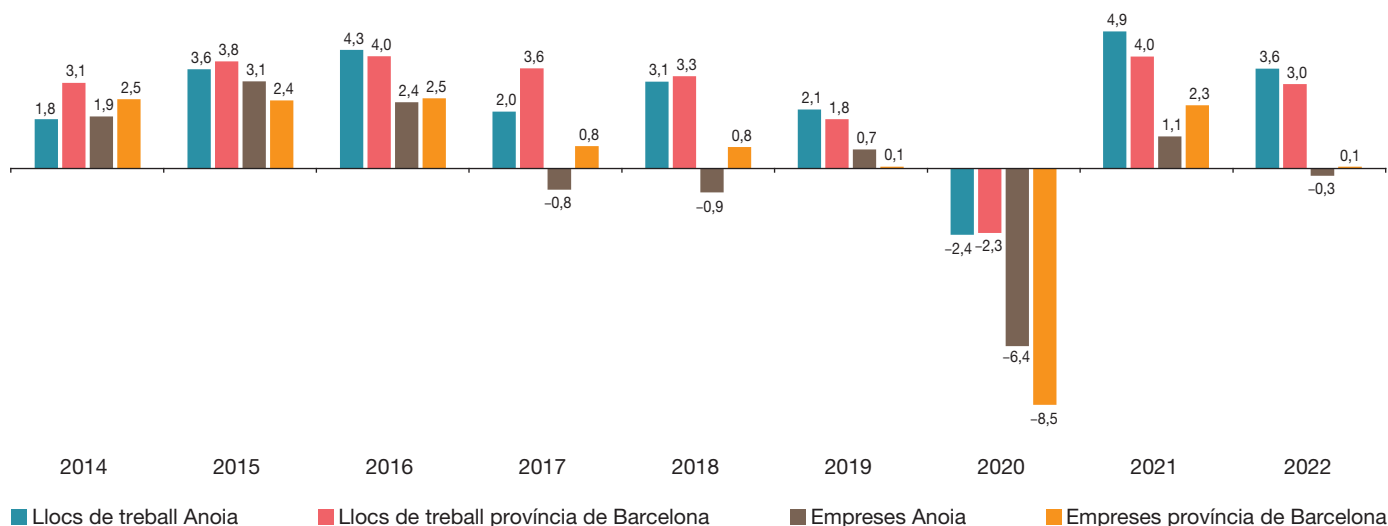
Al llarg de l'any 2022, quaranta-sis subsectors de la comarca han guanyat llocs de treball: educació (110), transport terrestre i per canonades (155) i serveis socials amb allotjament (235). Per contra, les activitats especialitzades de la construcció (-55) i el comerç al detall (-105) destaquen d'entre els subsectors que perden llocs de treball.

Pel que fa al **nombre de llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no), l'Anoia es posiciona com la comarca més dinàmica l'any 2022, amb un creixement del 3,6 %, situant-se al capdavant de totes les comarques barcelonines i per sobre del conjunt de la província (3,0 %). En acabar l'any 2022, es comptabilitzen 36.725 llocs de treball, 1.270 més que un any abans. El creixement s'ha basat en el fort increment dels llocs de treball assalariat (4,9 %), ja que els llocs de treball autònom s'han reduït (-0,8 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

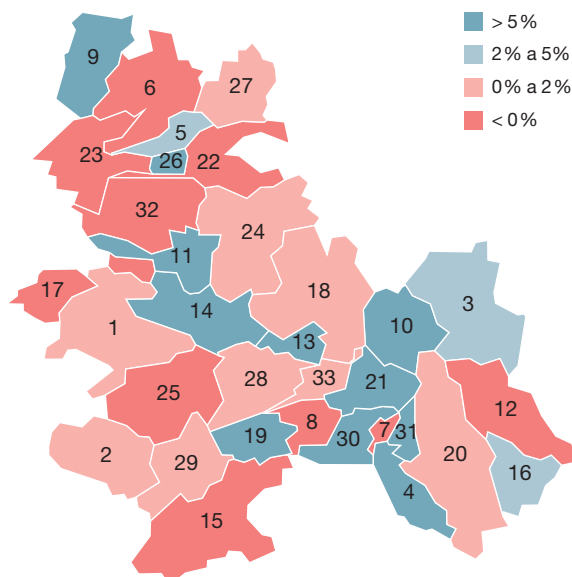
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 5) ha estat positiva en vint-i-dos municipis, dels quals destaquen: Orpí (20,0 %), Castellolí (20,0 %) i Jorba (21,2 %). La Pobla de Claramunt (120) i Igualada (970) són els municipis que més han crescut en volum. En sentit contrari, hi ha deu municipis que perden llocs de treball, entre els quals destaquen Calonge de Segarra (-8,3 %), Veciana (-14,3 %) i la Llacuna (-26,8 %).

Mapa 5

Variació de llocs de treball registrats.

Anoia, 2022 (en percentatge)

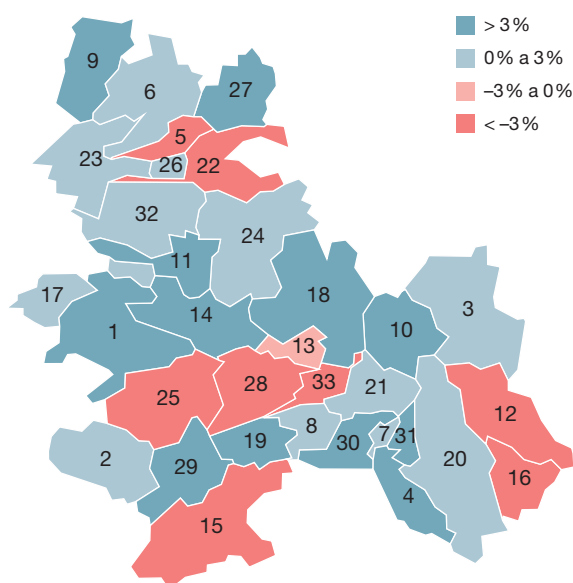
El creixement dels llocs de treball de l'any 2022 ha estat el més destacat de les comarques barcelonines, del 3,6 %, gràcies al treball assalariat (4,9 %), ja que el treball autònom perd llocs de treball (-0,8 %). El nombre d'empreses registra un lleuger descens (-0,3 %).

El dinamisme en els llocs de treball no s'ha traslladat en el nombre d'empreses (comptes de cotització), ja que s'ha experimentat un sensible retrocés del $-0,3\%$ (-8), situant la xifra total en acabar l'any 2022 en 3.072. Conseqüentment, el creixement de llocs de treball està propiciant un augment de la dimensió mitjana de les empreses. Els augments més destacats en nombre d'empreses s'han produït en la venda i reparació de vehicles de motor (9) i en els serveis de menjar i begudes (9), mentre que destaca la davallada del comerç al detall (-29).

Mapa 6

Variació d'empreses registrades. Anoia, 2022 (en percentatge)

14 municipis guanyen empreses l'any 2022, d'entre els quals destaquen la Torre de Claramunt (7) i Castellolí (7). En canvi, 9 municipis perden empreses en el mateix any.

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el 36,4 % dels 4.775 milions d'euros que facturen les 1.818 societats mercantils de la comarca l'any 2021 procedeix de la indústria. Dels 1.738 milions d'euros de xifra de negoci de la indústria, 362 milions d'euros procedeixen del paper i les arts gràfiques; 305 milions d'euros de la indústria de fabricació de vehicles de motor i altres materials de transport; i 300 milions d'euros del tèxtil, confecció, cuir i calçat.

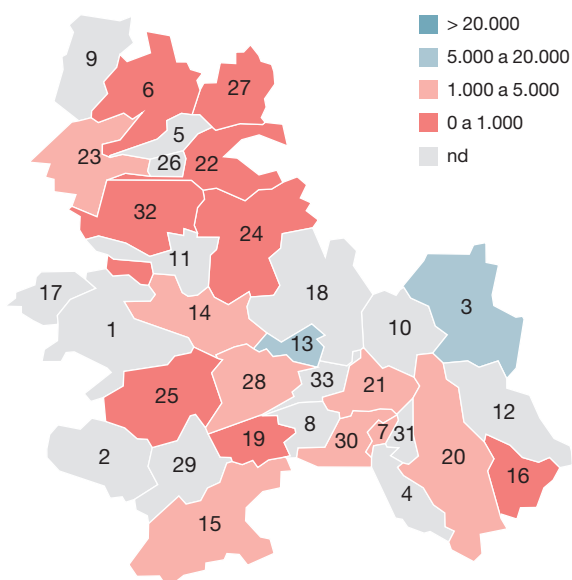
L'impacte de la pandèmia de la covid-19, en termes de facturació a l'Anoia, es va traduir en una disminució del 9,3 % del 2019 al 2020. El 2021 la facturació ha assolit un nivell de facturació ben superior al d'abans de la pandèmia, amb un increment del 26,8 %, augment que dobla el registrat en el conjunt de la província de Barcelona (13,3 %).

El desembre de 2022 es comptabilitzen 3.915 prestacions per desocupació concedides, 90 més que el mateix mes de l'any anterior. La taxa de cobertura sobre la població aturada registrada se situa en el 63,6 %, 5,4 punts per sota de la que es dona al conjunt de la província, i situant-se com la segona taxa de cobertura més baixa entre totes les comarques barcelonines. Respecte a un any abans, la taxa ha augmentat en 6,2 punts (57,4 % l'any 2021), gràcies a l'augment de les prestacions i a la baixada de l'atur registrat.

El nombre de contractes laborals registrats al llarg de l'any 2022 arriba a 36.883, un 13,5 % més que l'any anterior (4.398 contractes més), un creixement més intens que el del conjunt de la província (4,5 %). L'increment de la contractació ha tingut especial incidència en el sector serveis. Per tipologia, en nombres absoluts la contractació indefinida és la que concentra l'increment (184,2 %), ja que els canvis introduïts per la reforma laboral en l'àmbit de la contractació ha propiciat la caiguda de la contractació temporal ($-11,0\%$).

Mapa 7

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Anoia, 2022* (en euros)

* Inclou el 2n semestre de 2021 i el primer semestre de 2022, que correspon al 4t trimestre del 2021 i el 1r, 2n i 3r trimestres de 2022.

Font: LABturisme a partir de la Direcció General de Turisme

L'oferta de **places turístiques** a la comarca de l'Anoia es manté estable respecte a l'any passat, en totes les tipologies d'allotjament, només en turisme rural incrementa molt lleugerament.

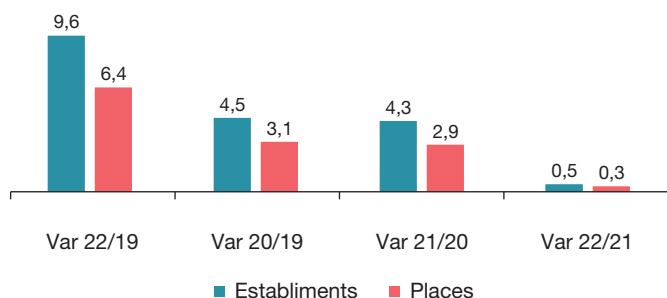
La comarca ha rebut 54.800 viatgers que han generat 137.000 pernотacions (suma dels establiments hotelers, càmpings i turisme rural). Les tres tipologies d'allotjament analitzades superen la xifra de pernотacions en la prepaandèmia, però la tipologia amb un major increment en les pernотacions són els establiments hotelers amb un 114 % més de variació respecte al 2021.

En relació a la recaptació de la taxa turística, l'Anoia creix un 147 % en l'import recaptat, en relació al 2021, un 30 % més que el 2019, i registra un total de 16.929 euros.

L'oferta turística de l'Anoia es manté estable en totes les tipologies d'allotjament, sent l'única comarca amb l'oferta de places d'habitatges d'ús turístic (HUT) estabilitzada.

Gràfic 9a

Taxes de variació de l'oferta turística* (en percentatge)

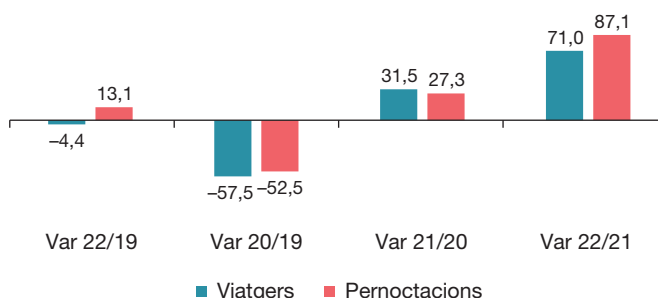

* Inclou establiments i places en hotels, càmpings, turisme rural, apartaments turístics, habitatges d'ús turístic i albergs de joventut.

Font: LABturisme a partir del Registre de Turisme de Catalunya i la Direcció General de Joventut

Gràfic 9b

Taxes de variació de la demanda turística* (en percentatge)

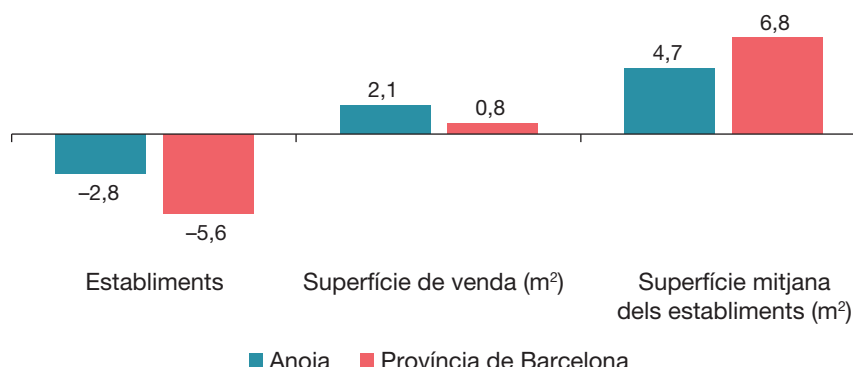

* Inclou viatgers i pernотacions en hotels, càmpings i turisme rural.

Font: LABturisme a partir de l'Enquesta d'ocupació en allotjaments turístics, Tourism Data System (TDS)

Gràfic 10

Taxes de variació del comerç (en percentatge)

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya. Departament d'Empresa i Treball i Consell General de Cambres de Catalunya

Pel que fa al **comerç**, segons les dades publicades per la Generalitat de Catalunya, l'any 2021 hi havia un total de 1.279 establiments comercials a la comarca que ocupaven una superfície de venda de 172.853 m². Això suposa una davallada respecte a l'any 2019 d'un -2,8 % en el nombre d'establiments, però un augment d'un 2,1 % de la superfície de venda. La densitat comercial resultant és de 10,31 establiments per cada 1.000 habitants, 6 dècimes menys que l'any 2019, i 1.393 m² per cada 1.000 habitants, -0,6 % menys. La superfície mitjana per establiment se situa en 135 m², 6 m² més que el 2019, un increment d'un 4,7 %, per sota del conjunt de la província (6,8 %).

En els resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca 2019, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,30 sobre 10 (la mitjana provincial és del 7,15). S'observa una certa capacitat d'atracció de compra per als productes quotidians amb uns percentatges superiors al 100 %. En aquests casos, el teixit comercial municipal és capaç d'atreure més compradors/es dels que perd. Per contra, en el cas de l'equipament per a la llar i l'equipament per a la persona, l'índex evidencia la pèrdua de compradors. Cal destacar que el percentatge de compra per Internet és d'un 17 %, el més alt de les comarques de la demarcació.

La superfície de venda augmenta mentre que el nombre d'establiments baixa i augmenta la seva dimensió mitjana. La valoració de l'oferta comercial és de les més baixes (6,30), per sota del conjunt de la província.

L'Anoia, territori creatiu o la projecció cultural, turística i econòmica del territori

Susanna Llopart Belloc, Consell Comarcal de l'Anoia

Avui en dia, cada cop més les persones converteixen les seves idees i la imaginació en el seu mitjà de vida. L'economia creativa és un dels sectors de creixement més ràpid en el món. La creativitat és vista com la indústria del demà.

L'Anoia és una comarca amb una realitat complexa ja que combina un fort esperit rural amb àrees urbanes de caràcter més industrial. Un territori que busca revitalitzar i modernitzar tot aquest entorn més rural a partir d'una estratègia, d'un model compartit de ruralitat que treballi per potenciar el territori rural com a font de riquesa cultural, patrimonial i paisatgística, i com a generador d'oportunitats. El futur passa per veure la cultura i la creativitat com a elements que eleven l'atractiu del lloc com a destí per a viure, visitar i invertir.

L'estratègia de desenvolupament econòmic comarcal s'ha de comprometre també amb aquesta visió, compartida amb el territori, de fer de les poblacions rurals de l'Anoia un referent a Catalunya i al món impulsant un model de vida sostenible que generi atracció i dinamisme cap aquest entorn rural, creant relacions de qualitat i noves oportunitats per a les persones a través de l'artesania contemporània.

L'artesania contemporània com a element vertebrador

L'Anoia, amb aquest projecte de revitalització rural, busca diferenciar i posicionar el territori per mitjà del foment i la difusió de l'artesania contemporània entesa com a motor de transformació.

Arran de l'estudi de locals comercials buits realitzat a Sant Martí de Tous l'any 2018, neix el projecte per tal de donar nous usos i noves oportunitats a aquests espais que comercialment s'havien perdut. L'objectiu és que aquests espais comercials buits siguin transformats per a ús d'artesans i creadors com a botigues-taller.

Aquesta estratègia de recuperació del dinamisme comercial, cultural i social a través de l'atracció de l'artesania contemporània, es va voler compartir i cooperar amb tres municipis que patien una problemàtica similar i que podien unir esforços, recursos i talent. I d'aquesta manera de treballar en cooperació neix el projecte «Anoia en transició».

Però tota aquesta estratègia cal que vagi acompanyada de tot un seguit d'actuacions lligades a fomentar l'ecosistema emprenedor artesanal de la comarca, potenciar el coneixement i la formació per posar en valor el sector artesanal, promocionar i difondre l'artesania contemporània juntament amb el posicionament del territori, i crear connexions entre territori, persones i oportunitats. Sense aquesta estratègia global, compartida i ambiciosa, tant per als ens públics com per als artesans i creadors, aquest projecte no podria haver avançat.

Artisanaria, marca i comunitat artesana

El passat 21 de febrer de 2023 va néixer Artisanaria, la nova marca que fusiona artesania i ruralitat a l'Anoia. Artisanaria es tracta «d'un lloc idíl·lic» i té per lema «l'artesania és un lloc i en l'artesania vivim». Vol ser una marca que parli de pobles amb encant, d'un entorn natural, de paisatges

diversos, llocs per viure i inspirar-se, per crear amb tranquil·litat en un entorn rural connectat, amb serveis, espais singulars per descobrir, i sobretot, una comunitat creadora que creix dia a dia i que convida a altres a apropar-se i escollir l'Anoia per viure i per visitar. Aquesta marca és la que ha d'encapçalar tota l'estratègia comunicativa, de posicionament i de comercialització del sector artesanal de l'Anoia.

Per tant, Artisanía també és tota aquesta comunitat artesana i creadora que fa créixer i enfortir el projecte. Aquest projecte no seria possible sense la complicitat i la tasca de moltes persones que hi ha al darrere. En la pàgina web www.artisanía.cat apareix ja un primer grup de vint artesans i artesanes de diferents municipis rurals de la comarca que inicien aquesta comunitat i que esperem fer créixer i donar-li major visibilitat. Actualment s'està treballant en la creació de l'associació d'artesans i creadors d'Artisanía, ja que s'havia detectat que molts dels artesans i artesanes s'havien conegut gràcies a aquest projecte. Aquesta associació serà l'espai d'intercanvi, reflexió i generació d'idees del sector a la comarca de l'Anoia.

La Casa de l'Artisanía de Catalunya

Actualment s'està treballant per trobar l'espai singular i els recursos econòmics que facin possible la creació de la Casa de l'Artisanía, el centre de referència de l'artisanía contemporània a Catalunya que es construeix sobre quatre grans pilars: l'economia, la creació, el coneixement i la comunitat.

La comunitat ha de ser un pilar fonamental per dinamitzar i connectar els artesans i crear cultura artesana en el públic del territori o interessat en aquest sector. Un espai que serveixi per crear i articular una comunitat viva al voltant de l'artisanía contemporània.

També ha d'estar al servei del coneixement generant espais de divulgació i educació per al públic general i per als centres educatius, en especial, per tal de posar en valor l'artisanía i treballar en el relleu generacional del sector. A més a més, ha de ser capaç de donar eines per a la formació i professionalització dels artesans i artesanes de la comarca dotant-los de recursos per poder innovar, cooperar i crear, és a dir, per fer els seus projectes empresarials viables.

L'espai ha de possibilitar, donar suport i fomentar la creació. Ha de generar estades, intercanvis, col·laboracions entre artesans, entre disciplines i entre sectors afins per generar projectes innovadors i de major complexitat. També ha de ser l'element que ajudi a la captació selectiva d'artesans i a donar la benvinguda a nous artesans que vinguin a instal·lar-se al territori.

I per últim, l'espai ha de ser generador d'economia per al territori. Ha de poder crear esdeveniments referents del sector, mercats o mostres, i atraure empreses o inversors i treballar per a la projecció internacional del projecte.

Una estratègia de desenvolupament sostenible que preserva la ruralitat

El desenvolupament de l'estratègia d'Anoia en Transició comença a donar els seus resultats i avenços que afecten positivament els municipis rurals, el territori, els artesans i la ciutadania. Ja s'han recuperat cinc espais comercials buits, s'han generat experiències de difusió i promoció de l'artisanía i s'ha creat una comunitat activa d'artesans que creuen en el projecte.

Queda molt camí per fer, però durant 2023 i 2024 el projecte farà un salt qualitatiu molt important ja que començarà a treballar en un pla pedagògic per a les escoles rurals, un programa d'activitats de foment i divulgació de l'artisanía o una ruta turística per conèixer els tallers i projectes artesanals del territori. Un seguit d'elements que generaran aquest arrelament al territori i un lideratge que s'exercirà des del consell comarcal perquè s'hi sumin més municipis rurals de la comarca.